

č.: OU-ZA-OSZP2-2022/006384-82/Gr

Žilina, 17. 05. 2022

NÍZKOUHLÍKOVÁ STRATÉGIA ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA NA ROKY 2020 - 2030

Z Á V E R Ě Č N É S T A N O V I S K O

vydané Okresným úradom v Žiline, odborom starostlivosti o životné prostredie podľa § 14
zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Žilinský samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

37 808 427

3. Adresa sídla

Ul. Komenského 48
011 09 Žilina

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Erika Jurinová
predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja
Komenského 48, 011 09 Žilina
Tel.: 041/5032700
e-mail: predseda@zilinskazupa.sk

Ing. Katarína Náhlíková
Úrad ŽSK, odbor regionálneho rozvoja
Komenského 48, 011 09 Žilina
Tel.: 041/5032310
e-mail: katarina.nahlikova@zilinskazupa.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030 (ďalej aj „NUS ŽSK“).

2. Charakter

NUS ŽSK je komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby emisií CO₂. Navrhuje aktivity a opatrenia, ktoré nezaťažujú životné prostredie na lokálnej úrovni. Realizácia opatrení bude mať priaznivý vplyv na zlepšenie kvality ovzdušia. Cieľ zníženia emisií CO₂ je určený ako absolútne zníženie emisií min. 40% a je definovaný porovnaním s východným rokom 2015.

Nízkouhlíková stratégia je zameraná na vývoj a implementáciu relevantných integrovaných územných stratégií a plánov na zvýšenie využívania potenciálov endogénnej obnoviteľnej energie a na zlepšenie regionálnej energetickej výkonnosti. Podnecuje navrhovanie a testovanie koncepcií a nástrojov na využívanie endogénnych obnoviteľných zdrojov energie. Vytvára priestor na vývoj a implementáciu územných stratégií na zlepšenie energetického manažmentu vo verejnom i súkromnom sektore v danom regióne. Umožňuje vývoj stratégií a politík na základe dopytu, zameraných na zníženie spotreby energie (napríklad inteligentné meranie, distribúcia inteligentných spotrebiteľských aplikácií atď.) a na rozvoj a testovanie riešení na lepšie prepojenie a koordináciu energetických sietí zameraných na integráciu a využívanie obnoviteľných zdrojov energie za účelom zníženia uhlíkovej stopy v regióne.

Strategický dokument NUS ŽSK s regionálnym dosahom je predmetom povinného posudzovania vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o posudzovaní vplyvov“).

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom je vytvorenie koncepčného strategického materiálu s cieľom znižovať uhlíkovú stopu prostredníctvom zvyšovania energetickej efektívnosti. NUS ŽSK je súčasťou strategického rámca, ktoré v sebe integruje ciele strategického plánovania, vrátane jasne definovaných opatrení, resp. pilierov. Základom pre určenie stratégie je analýza stavu a znalosť strategických dokumentov v medzinárodnom, domácom i regionálnom priestore.

Cieľom NUS ŽSK je definovať ciele a jednotlivé nástroje vedúce k zníženiu emisií CO₂, ktoré sú produkované činnosťou ŽSK a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. V rámci NUS ŽSK sú stanovené ciele v štruktúre globálny cieľ a parciálne/strategické ciele. Globálny cieľ má za úlohu stanoviť požadované výsledky z dlhodobého hľadiska, čím v súčasnosti núti samosprávu prijať také opatrenia, ktoré umožnia dosiahnuť plánovaný výsledok. Strategické (parciálne) ciele sú čiastkové, resp. postupné ciele na dosahovanie globálneho cieľa. Od nich závisí, ako účinne a s akou mierou využitia zdrojov budú účelne realizované aktivity s tým spojené.

Globálny cieľ			
C Zníženie emisií CO ₂ generovaných činnosťou zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK do roku 2030 o minimálne 45 %			
Piliere podporujúce dosiahnutie globálneho cieľa			
Zníženie energetickej náročnosti	Zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie	Implementácia SMART riešení	Odolnosť a schopnosť adaptácie na klimatické zmeny

Na dosiahnutie globálneho cieľa je v NUS ŽSK stanovené 6 primárnych strategických cieľov:

Strategický cieľ č. 1 Znížiť energetickú náročnosť budov krajskej samosprávy

Strategický cieľ č. 2 Zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy v prevádzkovaných areáloch

Strategický cieľ č. 3 Rozvíjať nízko emisnú a nemotorovú dopravu

Strategický cieľ č. 4 Zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu opätovným použitím a recykláciou

Strategický cieľ č. 5 Budovať efektívny energetický manažmentu a implementovať SMART riešenia

Strategický cieľ č. 6 Zaviesť Quintuple helix.

NUS ŽSK sa venuje rozpracovaniu a konkretizácii tohto cieľa až na úroveň opatrení a aktivít navrhnutých v rámci pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Vždy je na zvážení adekvátnych príležitostí a možností, ktoré opatrenia a v akom rozsahu sa budú realizovať.

Pre dosiahnutie primárnych strategických cieľov sú navrhnuté opatrenia s dobou realizácie a zdrojmi financovania navrhovaných opatrení a predpokladanými investičnými nákladmi.

Navrhované opatrenia nie sú pre užívateľa záväzné, majú charakter poradný. Vždy je na zvážení adekvátnych príležitostí a možností, ktoré opatrenia a v akom rozsahu sa budú realizovať. Strategický dokument je otvorený a je potrebné vo fáze implementácie stratégie systematicky sledovať a priebežne vyhodnocovať priebežný postup realizácie stratégie z hľadiska dosahovania jej cieľov. Následne hodnotenia budú zapracované do stratégie tak, aby pomohli dosiahnuť stanovené ciele stratégie novými alebo upravenými aktivitami a opatreniami.

Opatrenia strategického cieľa č. 1

Opatrenia sú navrhované za účelom zníženia energetickej náročnosti budov, zvýšenia podielu obnoviteľných zdrojov energie a zníženie emisií CO₂ vychádzali z analýzy budov a následnom určení BEL. Dosiahnutie stanovených cieľov je možné len za predpokladu, že aktivity a opatrenia sa budú realizovať ako komplexná významná obnova objektov, ktorá bude zameraná na:

- znížovanie potreby tepla na vykurovanie a splnenia kritéria energetickej efektívnosti budovy,
- znížovanie spotreby energie na vykurovanie a chladenie,
- znížovanie spotreby energie na prípravu teplej vody,
- znížovanie spotreby energie na osvetlenie a prevádzku technického a technologického vybavenia budovy,
- znížovanie tvorby emisií CO₂ optimalizáciou zdrojov.

Opatrenia strategického cieľa č. 2

Hlavným cieľom je zníženie negatívnych dôsledkov zmeny klímy vybudovaním vodozádržných opatrení zameraných na zachytenie zrážkovej vody a jej ďalšie využitie v danom území. Zachytávanie zrážkovej vody je možné vybudovaním a sprevádzkovaním zberného systému zrážkovej vody, čím dôjde v plnom rozsahu k naplneniu ďalšieho špecifického cieľa, a to k zníženiu rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy v lokalite.

Z pohľadu komplexnej správy areálov opatrenie podporuje trvalo udržateľnú (zelenú) architektúru zohľadňujúcu prostredie s dôrazom na zlepšenie adaptácie na zmenu klímy v prevádzkovaných areáloch ŽSK. Od realizácie zelených a modrých opatrení v zastavanom území sa očakáva zvýšenie efektívneho zadržiavania oxidu uhličitého, produkcia kyslíka, regulácia vlhkosti, regulácia prachových častíc a primerané zadržiavanie zrážkovej vody u nehnuteľností pod správou ŽSK. Opatrenie podporuje nízkouhlíkový systém odparovania a ochladzovania v interiéri i exteriéri budov pri zvýšení energetickej efektívnosti s pozitívnym ovplyvňovaním energetickej potreby pre vykurovanie i chladenie. Realizácia opatrenia môže prispieť k predĺženiu životnosti v závislosti od vonkajších vplyvov, ako i zníženie súvisiacej produkcie CO₂. Opatrenie zároveň podporuje implementáciu prvkov cirkulárnej ekonomiky pre konštrukčné riešenia stavebnej a záhradnej architektúry. Opatrenie synergicky podporuje implementáciu Strategického cieľa č.4.

- Budovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry a implementácia environmentálnych prístupov v investičnej činnosti
- Budovanie vodozádržných opatrení
- Rozvoj environmentálnej výchovy
- Spracovanie stratégie adaptácie súvisiacej s klimatickými zmenami (klimatický plán)
- Prevencia dopadov extrémnych prejavov počasia
- Zohľadnenie adaptačných opatrení v rámci procesov územného plánovania
- Zlepšovanie tepelnej pohody v budovách.

Opatrenia strategického cieľa č. 3

Opatrenie sa zameriava na jednotlivé prvky dopravnej infraštruktúry, predovšetkým na vozový park samosprávy a verejnej autobusovej dopravy. Opatrenie podporuje vybudovanie cyklistickej infraštruktúry ako neoddeliteľnej súčasti integrovanej dopravy. Z pohľadu

znižovania negatívnych vplyvov cestnej dopravy na životné prostredie podporuje opatrenie investície do rekonštrukcie a údržby ciest a cestných objektov. Opatrenie podporuje zmenu cestovných návykov zamestnancov samosprávy využívaním alternatívneho spôsobu dopravy.

- Podpora alternatívneho spôsobu dopravy zamestnancov samosprávy
- Ekologizácia vozového parku
- Podpora cyklo dopravy – budovanie cyklotrás a ich propagácie
- Rekonštrukcia a údržba ciest a dopravných uzlov
- Implementácia integrovaného dopravného systému
- Obnova vozového parku vo verejnej autobusovej doprave.

Opatrenia strategického cieľa č. 4

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva pre nasledujúce roky je dosiahnuť odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním k ich opätovnému použitiu a recyklácii. Tento hlavný cieľ sa týka predovšetkým komunálneho odpadu. Z toho dôvodu je dôležité zabezpečiť dôkladný zber dát o produkcii komunálneho odpadu v členení na jednotlivé jeho zložky. Podrobné poznanie údajov týkajúcich sa tvorby odpadu a jeho spracovania vytvorí vyhovujúcu dátovú základňu pre následné spracovanie analýzy odpadov za účelom prijatia vhodných opatrení s cieľom predchádzania vzniku odpadu. Zároveň vytvorená databáza umožní využiť model WARM, ktorý slúži pre vyčíslenie emisií skleníkových vplyvov na základe tvorby CO₂. Cieľom modelu je pomôcť odhadnúť redukciu emisií skleníkových plynov, ako aj odhadnúť ekonomický vplyv spojený s rôznymi možnosťami riadenia odpadového hospodárstva, ktoré zahŕňajú okrem iného aj redukciu zdrojov, recyklovanie a kompostovanie.

Z analýzy tvorby odpadov vyplynulo, že je nevyhnutné motivovať zamestnancov k efektívnemu nakladaniu s odpadom a zavádzaniu systému obehového hospodárstva ako systému, ktorý kladie dôraz na udržateľnosť celého životného cyklu produktu. Jednotlivé fázy životného cyklu produktu musia byť v maximálnej možnej miere v súlade s existujúcimi technológiami, legislatívou i výsledkami dobrej praxe, a zároveň preukázateľne udržateľné v uzavretom cykle tak, aby produkovali, čo najmenšie množstvo odpadu i CO₂, pri dodržaní zásady dlhodobej udržateľnosti uzavretého cyklu.

- Opätovné využívanie a recyklovanie systémom obehového hospodárstva
- Zber dát o produkcii komunálneho odpadu
- Efektívne nakladanie s komunálnym odpadom.

Opatrenia strategického cieľa č. 5

Zavedenie efektívneho energetického manažmentu prinesie dosahovanie úspor pre všetky subjekty v správe ŽSK. Centrálny zdroj údajov so zberom dát na regionálnych a subregionálnych úrovniach, ich následná analýza, kontrola a riadenie je predpokladom systematických riešení a návrhov optimalizácie pre efektívne nakladanie s energiami a umožní transparentným spôsobom dokumentovať opatrenia na zvyšovanie energetickej efektívnosti. Aplikovaním systematických a dlhodobých investične nenáročných opatrení sa dosiahne cieľ významnej úspory energie, znižovanie prevádzkových nákladov, zvyšovanie hodnoty majetku, zlepšenie kvality životného prostredia a komfortu na pracovisku a organizácie práce.

- Zavedenie energetického manažmentu v ŽSK
- Rozvoj kapacít v oblasti energetiky
- Implementácia princípov a zásad zeleného verejného obstarávania

- Zavedenie garantovanej energetickej služby.

Opatrenia strategického cieľa č. 6

Podpora vzdelávania a investícií do vedy a výskumu vytvára hodnotu vzdelávacieho systému, ktorý je predpokladom pozitívneho vplyvu pre rozvoj a tvorbu zeleného a trvalo udržateľného hospodárstva. Táto udržateľnosť vstupuje do prírodného prostredia v podobe ekologickejšej výroby a poskytovaných služieb, čo umožňuje danému subsystému regenerovať a posilniť svoj prírodný kapitál.

- Zavedenie Quintuple helix
- Informovanie verejnosti.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Navrhovateľom a zhotoviteľom strategického dokumentu NUS ŽSK je Žilinský samosprávny kraj.

Nízkouhlíková stratégia je vypracovaná v súlade s Dohovorom primátorov a starostov pre klímu a energetiku (SECAP). Vychádza z hlavných princípov obsiahnutých v strategických dokumentoch, ako aj zo strategických dokumentov na krajskej a regionálnej úrovni. Je to komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby emisií CO₂. Navrhuje aktivity a opatrenia, ktoré nezaťažujú životné prostredie na lokálnej úrovni, práve naopak, realizácia každého opatrenia má za následok zlepšenie kvality životného prostredia v regióne.

Strategický dokument je otvorený a je potrebné vo fáze implementácie stratégie systematicky sledovať a priebežne vyhodnocovať priebežný postup realizácie stratégie z hľadiska dosahovania jej cieľov. Následne hodnotenia budú zapracované do stratégie tak, aby pomohli dosiahnuť stanovené ciele stratégie novými alebo upravenými aktivitami a opatreniami.

Postupnosť spracovania NUS ŽSK spočíva v súlade s jej obsahovou štruktúrou od roku 2019 v nasledovných krokoch:

- zber dát,
- analýza a vyhodnotenie údajov,
- stanovenie základných emisií CO₂ (BEI),
- strategické ciele a plány ,
- spracovanie draftu lokálnej nízkouhlíkovej stratégie pre pripomienkovanie,
- úprava a dopracovanie NÚS,
- schvaľovanie stratégie
- dopracovanie Podpornej dokumentácie, metodiky a evaluácia.

Samotná stratégia sa obsahovo delí na 9 hlavných kapitol:

Prvé štyri kapitoly sú venované úvodným informáciám o predkladateľovi, účelu stratégie, charakteristike Žilinského samosprávneho kraja a jeho jednotlivým regiónom, demografií, občianskej a technickej infraštruktúre, environmentu, klimatickým podmienkam a SWOT analýze.

Kapitola 5 definuje NUS ŽSK ako komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby emisií CO₂. Navrhuje aktivity a opatrenia po dobu platnosti stratégie, ktoré sú sústredené na jednotlivé

sektory. Jednotlivé sektory sú analyzované v ďalšej kapitole.

Kapitola 6 analyzuje strategické sektory. V rámci sektora budov vo vlastníctve krajskej samosprávy boli posudzované v nasledovných kategóriách:

- rodinné domy,
- administratívne budovy,
- budovy škôl a školských zariadení,
- bytové domy,
- budovy nemocníc a zdravotníckych zariadení,
- športové haly a iné budovy určené na šport,
- iné objekty.

Ďalej sú v kapitole rozpracované strategické sektory:

- Energetické zdroje
- Adaptačné opatrenia na zmenu klímy
- Doprava
- Odpadové hospodárstvo
- Energetický manažment
- Quintuple helix
- SMART city.

V závere kapitoly je spracovaná SWOT analýza tvorby CO₂ v objektoch v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Hodnotenie silných a slabých stránok vychádzalo z dôkladného spracovania analýz a bilancií základných emisií skleníkových plynov. Zároveň boli identifikované možné príležitosti a ohrozenia z externého prostredia.

Kapitola 7 je venovaná bilancii emisií skleníkových plynov pre ŽSK (Baseline emission inventory BEI). Bilancia základných emisií skleníkových plynov kvantifikuje množstvo tvorby emisií CO₂ v dôsledku spotreby energie na území krajskej samosprávy iba pre sektory, ktoré môže samospráva svojou činnosťou ovplyvniť, a ktoré má vo svojej pôsobnosti. Popisuje sa metodika, vyhodnotenie BEI a zhrnutie výsledkov BEI v ŽSK. Výsledky BEI sa vzťahujú na strategické sektory ŽSK.

Dlhodobým cieľom, navrhovaným opatreniam a odporúčaniam sa venuje kapitola 8. NUS ŽSK, kde stanovila globálny cieľ zníženia emisií CO₂, ktorý je určený ako absolútne zníženie emisií minimálne o 45% do roku 2030 a je definovaný porovnaním s východiskovým rokom. Krajská samospráva určila východiskový rok 2015, ku ktorému poskytla najkomplexnejšie a najspoľahlivejšie údaje na zostavenie bilancie.

Posledná deviata kapitola je venovaná bibliografií so 65 odkazmi.

Návrh strategického dokumentu NUS má 302 strán a obsahuje nasledovné kapitoly:

Obsah textovej časti strategického dokumentu okrem príloh (tabuľky, grafy, výkresy):

- 1 Identifikačné údaje
 - 1.1 Identifikačné údaje objednávateľa
 - 1.2 Identifikačné údaje zhotoviteľa
 - 1.3 Identifikačné údaje schvaľovateľa
 - 1.4 Identifikačné údaje harmonogramu tvorby stratégie
 - 1.5 Identifikačné údaje poskytovateľa príspevku stratégie
- 2 Úvod

- 2.1 Charakteristika, účel a potreba nízkouhlíkovej stratégie
- 2.2 Relevantné strategické dokumenty a ich väzba na strategický dokument NUS
- 3 Regionálne využitie nízkouhlíkovej stratégie
- 4 Popis a charakteristika územia
 - 4.1 Charakteristika územia
 - 4.1.1 Charakteristika územia jednotlivých regiónov
 - 4.2 Sociálno-demografická charakteristika
 - 4.2.1 Analýza demografického vývoja
 - 4.2.2 Analýza občianskej infraštruktúry
 - 4.2.3 Analýza technickej infraštruktúry
 - 4.2.4 Analýza environmentálneho prostredia
 - 4.2.5 Analýza klimatických podmienok
 - 4.3 SWOT analýza
- 5 NÍZKOUHLÍKOVÁ STRATÉGIA
- 6 ANALÝZA STRATEGICKÝCH SEKTOROV
 - 6.1 Sektor budov vo vlastníctve krajskej samosprávy
 - 6.2 Energetické zdroje
 - 6.2.1 Obnoviteľné zdroje energie:
 - 6.2.2 Centrálne zásobovanie teplom
 - 6.2.3 Garantovaná energetická služba vo verejnej správe
 - 6.3 Adaptačné opatrenia na zmenu klímy
 - 6.3.1 Funkcie zelených prvkov stavebnej a záhradnej architektúry
 - 6.3.2 Sekvestrácia uhlíka v území
 - 6.3.3 Komunikačné a informačné aktivity
 - 6.3.4 Klimatický plán
 - 6.4 Doprava
 - 6.4.1 Vozový park ŽSK
 - 6.4.2 Vozový park autobusovej dopravy
 - 6.4.3 Železničná doprava v správe žilinského samosprávneho kraja
 - 6.4.4 Lodná doprava vo vlastníctve žilinského samosprávneho kraja
 - 6.4.5 Letecká doprava
 - 6.5 Odpadové hospodárstvo
 - 6.5.1 Obehové hospodárstvo
 - 6.5.2 Nakladanie s odpadmi ŽSK
 - 6.5.3 Využitie SMART technológií pri nakladaní s odpadmi

- 6.5.4 Analýza zberu(Čipovanie kontajnerov a smetných nádob, nálepky s QR kódom, uzáver a nálepka s QR kódom)
- 6.5.5 Inteligentná užívateľská aplikácia
- 6.6 Energetický manažment
 - 6.6.1 Zlepšovanie energetickej efektívnosti budov
 - 6.6.2 Kontrola zariadení na výrobu tepla
 - 6.6.3 Zavedenie garantovanej energetickej služby
 - 6.6.4 Využitie technológií a digitálnych riešení
 - 6.6.5 Zdieľanie znalostí
- 6.7 Quintuple helix
- 6.8 SMART city
 - 6.8.1 Stratégia inteligentného kraja
 - 6.8.2 SMART partnerstvá
 - 6.8.3 Iniciatívy financovania SMART CITY
- 6.9 SWOT analýza tvorby CO₂ v OvZP ŽSK
- 7 Bilancie emisií skleníkových plynov pre ŽSK
 - 7.1 Klasifikácia metódy BEI
 - 7.2 Metodika BEI
 - 7.3 Vyhodnotenie BEI
 - 7.4 Zhrnutie výsledkov BEI v ŽSK
 - 7.4.1 Bilancia spotreby energie a tvorby CO₂ budovami v OvZP ŽSK
 - 7.4.2 Bilancia spotreby energie a tvorby CO₂ vozového parku v ZP ŽSK
- 8 Dlhodobé ciele, navrhované opatrenia a odporúčania
 - 8.1 Dlhodobé ciele, úlohy a vízie
 - 8.2 Krátkodobé a strednodobé opatrenia
- 9 Bibliografia

NUS ŽSK definuje strategické ciele, čo chce s nimi dosiahnuť v regióne, opatrenia a zdroje financovania na ich dosiahnutie. Bližšie špecifikuje krátkodobé a strednodobé opatrenia v rámci jednotlivých strategických cieľov, t.j. akými typmi aktivít je možné tieto ciele naplňať. Tieto údaje sú rozhodujúce pre pochopenie, aké environmentálne vplyvy môže ten ktorý špecifický cieľ generovať.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Ciele ochrany životného prostredia a zdravia stanovené na rôznych úrovniach strategických dokumentov EÚ a SR predstavujú dôležitý podklad pre tvorbu referenčného rámca pre hodnotenie vplyvov NUS ŽSK. Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, boli preskúmané pre účely tohto materiálu nielen súvisiace stratégie a koncepcie, ale aj dokumenty zaoberajúce sa environmentom a zdravím na európskej úrovni.

Pri návrhu NUS ŽSK a následne pri definovaní cieľov boli zohľadnené nasledovné politiky, stratégie, programy a iné dokumenty strategického charakteru:

Strategické dokumenty EÚ

- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC)
- Parížska dohoda
- Kjótsky protokol
- Roadmap 2050
- Program nulového odpadu pre Európu (2014)
- Stratégia EURÓPA 2020
- Klimatický a energetický balík
- Klimatický a energetický rámec 2030
- Environmentálny akčný plán
- Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo
- Rozhodnutie o spoločnom úsilí (Effort Sharing Decision, ESD)

Strategické dokumenty SR

Nízkouhlíková stratégia je v súlade s Dohovorom primátorov a starostov pre klímu a energetiku (SECAP). Táto celospoločenská iniciatíva vznikla v roku 2008. Združuje orgány miestnej a regionálnej samosprávy, ktoré sa dobrovoľne zaviazali zlepšiť kvalitu života obyvateľov prispením k cieľom v oblasti energetiky a ochrany klímy. Signatári iniciatívy sa podpisom Dohovoru zaväzujú k zníženiu emisií skleníkových plynov na svojom území minimálne o 40 % do roku 2030.

- Energetická politika Slovenskej republiky (2014)
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (2018)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 -2030 (2018)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR (2008)
- Konceptia energetickej efektívnosti Slovenskej republiky
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2017-2019 s výhľadom do roku 2020 (2017)
- Konceptia využívania OZE
- Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike

Regionálne (krajské) strategické dokumenty ŽSK

- Územný plán Veľkého územného celku Žilinského kraja v platnom znení
- Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility ŽSK
- Budovanie cyklotrás v ŽSK
- Stratégia riadenia kvality ovzdušia pre mesto Žilina vrátane funkčnej mestskej oblasti na obdobie 2020 až 2040
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ŽSK pre roky 2014-2020
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu
- Program odpadového hospodárstva ŽSK na roky 2016-2020
- Žilinský kraj 22 +.

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

Obstarávateľom strategického dokumentu NUS ŽSK je Žilinský samosprávny kraj, schvaľujúcim orgánom je zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja.

Príslušným orgánom pre proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie je Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „príslušný orgán“). Posudzovanie bolo vykonané podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Posudzovaný návrh strategického dokumentu bol obstaraný Žilinským samosprávnym krajom, prostredníctvom oprávneného zástupcu obstarávateľa Ing. Eriky Jurinovej, predsedníčky ŽSK.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania navrhovaného strategického dokumentu:

• Identifikácia potreby NUS	12/2020 – 09/2021
• Nastavenie projektu na vypracovanie NUS	12/2020 – 03/2021
• Analytická časť NUS	03/2021 – 10/2022
• Stanovenie plánovaných aktivít a opatrení NUS	10/2021 – 04/2022
• Posúdenie vplyvov SD na životné prostredie	01/2022 – 04/2022
• Schvaľovanie NUS ŽSK Zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja po ukončení procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	04/2022 – 05/2022

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie Zastupiteľstva Žilinského samosprávneho kraja.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „**Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020-2030**“ z marca 2022, bola vypracovaná riešiteľským kolektívom spoločnosti ENVICONSULT spol. s r. o. Žilina v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Správa o hodnotení strategického dokumentu bola posudzovaná z hľadiska požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, osobitne prílohy č. 4, ktorá predstavuje všeobecný rámec pre štruktúru správy o hodnotení strategického dokumentu. Posúdené bolo aj zapracovanie požiadaviek stanoveného Rozsahu hodnotenia, vydaného podľa § 8 citovaného zákona Okresným úradom Žilina, odborom starostlivosti o životné prostredie, zo dňa 06.12.2021.

Predložená správa o hodnotení obsahuje 113 strán textu, ktorý je doplnený mapkami, grafmi, tabuľkami.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu NUS ŽSK zabezpečil podľa jednotlivých ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie. Posúdenie strategického dokumentu prebiehalo nasledovne:

✓ *Oznámenie o strategickom dokumente:*

- spracovanie oznámenia o strategickom dokumente obstarávateľom Žilinským samosprávnym krajom 10/2021,
- doručenie oznámenia o strategickom dokumente obstarávateľom na Okresný úrad Žilina, OSZP, podľa § 5 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát 10/2021,
- zverejnenie oznámenia o strategickom dokumente na webovom sídle MŽP SR na adrese <http://www.enviroportal.sk/sk/eia> (ďalej len „webové sídlo www.enviroportal.sk“) a doručenie podľa § 6 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom, obstarávateľovi, dotknutým obciam dňa 28.10.2021,
- Okresný úrad Žilina, OSZP podal informáciu, že stanoviská verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente je možné predkladať do 15 dní od jeho zverejnenia, najneskôr do 15.11.2021 spolu s adresou, na ktorú ich možno predkladať,
- zároveň bola zverejnená informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov,
- k oznámeniu o strategickom dokumente bolo doručených celkom 15 stanovísk od zainteresovaných subjektov.

✓ *Rozsah hodnotenia strategického dokumentu:*

- určený podľa § 8 zákona o posudzovaní vplyvov listom č. OU-ZA-OSZP2-2021/043929-20/Gr, zo dňa 06.12.2021,
- zverejnený dňa 06.12.2021 na webovom sídle www.enviroportal.sk,
- k určenému rozsahu hodnotenia neboli doručené žiadne stanoviská, ktoré by vzniesli nové požiadavky na rozsah hodnotenia,
- prehľad špecifických požiadaviek tohto rozsahu hodnotenia s komentárom ich riešenia, prípadne s odkazom na miesto v správe, kde sú riešené je uvedené v odbornom posudku.

✓ *Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu:*

- správa o hodnotení strategického dokumentu NUS ŽSK bola vypracovaná podľa § 4 ods. 1 a prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov v marci 2022,
- doručenie správy o hodnotení obstarávateľom 03/2022 na Okresný úrad Žilina, OSZP (v tlačenej forme a na elektronickom nosiči dát) spolu s návrhom strategického dokumentu NUS ŽSK,
- dokumenty boli zverejnené dňa 11.03.2022 podľa § 10 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na webovom sídle www.enviroportal.sk, www.zilinskazupa.sk a prostredníctvom pošty (obce kraja, ústredné a miestne orgány štátnej správy, susedné samosprávne kraje),
- Okresný úrad Žilina, OSZP podal informáciu, že stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu je možné predkladať do 21 dní od jeho zverejnenia, najneskôr do 03.04.2022 spolu s adresou, na ktorú ich možno predkladať,
- zároveň bola zverejnená informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov.

- ✓ *Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu:*
 - verejné prerokovanie podľa § 11 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov sa konalo dňa 06.04.2022 o 10:00 hod. v priestoroch Kongresovej sály Žilinského samosprávneho kraja, pričom informácia o uskutočnení verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu bola zverejnená na webovom sídle www.enviroportal.sk, www.zilinskazupa.sk, a listom ŽSK 05508/2022/ORR-4 zo dňa 25.03.2022 prostredníctvom pošty (obce kraja, ústredné a miestne orgány štátnej správy, susedné samosprávne kraje),
 - obstarávateľ vypracoval záznam z verejného prerokovania podľa § 11 ods. 7 zákona, ktorý tvorí súčasť spisovej dokumentácie na Okresný úrad Žilina, OSZP,
 - k správe o hodnotení strategického dokumentu bolo doručených celkom 19 stanovísk od dotknutých orgánov a dotknutých obcí.
- ✓ *Doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:*
 - nebolo požiadané o doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov,
- ✓ *Odborný posudok k správe o hodnotení strategického dokumentu:*
 - Okresný úrad Žilina, OSZP určil spracovateľa odborného posudku k strategickému dokumentu Ing. Beatu Vaculčíkovú a zároveň oznámil obstarávateľovi určenie odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku,
 - vypracovaný odborný posudok s návrhom záverečného stanoviska podľa § 14 zákona bol doručený na OU, OSZP v lehote stanovnej zákonom o posudzovaní vplyvov (05/2022).
- ✓ *Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu:*
 - Okresný úrad Žilina, OSZP vypracoval podľa § 14 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov toto záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu v termíne do 15 dní od doručenia odborného posudku.

Podľa § 13 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov určil OU ZA, OSZP listom č. OU-ZA-OSZP2-2022/006384-75/Gr, zo dňa 22.04.2022 za spracovateľa odborného posudku strategického dokumentu NUS ŽSK s regionálnym dosahom Ing. Beatu Vaculčíkovú zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie pod číslom 423/2006-OPV.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu, samotného návrhu strategického dokumentu NUS ŽSK, vlastných poznatkov, konzultácií s obstarávateľom a spracovateľom strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania navrhovaného strategického dokumentu a konštatoval, že správa o hodnotení vypracovaná podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov obsahuje dostatočné informácie o strategickom dokumente, navrhovanej stratégii, cieľoch, opatreniach a aktivitách; pričom závažnejšie nedostatky neboli identifikované.

V odbornom posudku bola vyhodnotená úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu, stanoviská podľa § 12 zákona, úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia, použité metódy hodnotenia, úplnosť vstupných informácií, varianty riešenia strategického dokumentu a návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického

dokumentu.

Odborný posudok obsahuje aj návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V návrhu záverečného stanoviska odborne spôsobilá osoba odporúča prijatie strategického dokumentu „**Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020-2030**“ za dodržania podmienok uvedených v časti VI. „ZÁVERY“, bode č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ s tým, že ak jednotlivé činnosti obsiahnuté v rámci návrhu uvedeného strategického dokumentu budú podliehať procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona, bude potrebné ich vykonať pred ich povolením podľa osobitných predpisov.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja rozposlal návrh strategického dokumentu, ktorým je dokumentácia „**Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020-2030**“ a správu o hodnotení vplyvov na životné prostredie tohto strategického dokumentu listom č. OU-ZA-OSZP2-2022/006384-44/Gr zo dňa 11.03. 2022 na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a listom č. OU-ZA-OSZP2-2022/006384-45/Gr zo dňa 11.03. 2022 dotknutým obciam a zároveň ho zverejnil na webovom sídle ministerstva <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/nizkoughlikova-strategia-zilinskeho-samospravneho-kraja-na-roky-2020-20>.

Stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu posudzovanému podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bolo podľa informácie zverejnenej na webovom sídle www.enviroportal.sk možné predkladať najneskôr do 21 dní od zverejnenia správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu na adresu: Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina.

Podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov k správe o hodnotení strategického dokumentu bolo do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska na OU Žilina, OSZP celkovo doručených 19 písomných stanovísk. Doručené stanoviská k správe o hodnotení strategického dokumentu boli taktiež vyhodnotené v odbornom posudku podľa § 13 zákona o posudzovaní vplyvov. Kurzívou pod stanoviskami je uvedené ich vyhodnotenie.

6.1 *Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 6725/2022-6.3 zo dňa 12.4.2022)*

Ministerstvo sa nevyjadrovalo k oznámeniu o strategickom dokumente ani k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Upozorňujeme, že v texte je uvádzaná neaktuálna Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z. Vyhláška č. 24/2003 Z. z. bola nahradená Vyhláškou Ministerstva životného prostredia č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. Ďalej upozorňujeme na to, že obec Súľov-Hradná nie je obklopená Strážovskými vrchmi (ako je uvedené v kapitole 4.1. I na str. 32), ale Súľovskými vrchmi.

Vzhľadom na vyššie uvedené nedostatky k správe o hodnotení dokumentu „**Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020-2030**“ nie je možné zaujať relevantné odborné stanovisko. Z dôvodu, že vplyvy a aktivity boli len

všeobecne vyhodnotené, pri hodnotení jednotlivých projektov alebo aktivít uvedených v predloženom strategickom dokumente bude v ďalších povoleniach konaniach potrebné zabezpečiť dôsledné posúdenie ich vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., resp. v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z.

Pri príprave konkrétnych projektov odporúčame nezasahovať do chránených území, ich ochranných pásiem a prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES) a navrhovať činnosti, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na záujmy ochrany prírody (napr. riziká využitia endogénnych zdrojov v chránených územiach môžu prevážiť nad ich benefitmi). Pri plánovaní a riešení konkrétnych plánov a aktivít odporúčame spoluprácu so Štátnou ochranou prírody SR.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, bez pripomienok, odporúčania sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

6.2 Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Bratislava (list č. ÚVZSR/OHŽPaZ/3410/21319/2022 zo dňa 1.4.2022)

So správou o hodnotení strategického dokumentu „Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020-2030“ sa súhlasí.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

6.3 Banskobystrický samosprávny kraj, Oddelenie územného plánovania a životného prostredia (list č. 08531/2022/ODDUPZP-2 zo dňa 5.4.2022)

Banskobystrický samosprávny kraj ako dotknutý orgán podľa § 12 ods. 1 zákona o posudzovaní vydáva k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu „Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020-2030“ nasledovné stanovisko:

k predloženej správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu nemáme pripomienky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

6.4 Prešovský samosprávny kraj, Odbor strategického rozvoja (list č. 04779/2022/DUPaZP-3 zo dňa 31.3.2022)

Prešovský samosprávny kraj k predloženej správe o hodnotení strategickému dokumentu nemá zásadné pripomienky. Predpokladá sa kladný vplyv NUS ŽSK na životné prostredie, keďže navrhuje opatrenia na zvýšenie adaptácie na zmenu klímy, opatrenia na zvyšovanie podielu zhodnocovaného odpadu, opatrenia na rozvíjanie nízko emisnej a nemotorovej dopravy a opatrenia na zníženie spotreby energie a emisií CO₂ na území kraja, čím dôjde i k poklesu iných znečisťujúcich látok, ktoré vznikli spaľovaním fosílnych palív.

Avšak upozorňujeme, že niektoré hodnotenia stavu životného prostredia sú t.č. zastaralé a existujú aj aktuálnejšie hodnotenia, ktoré sú zároveň aj verejne prístupné na www stránkach príslušných odborných organizácií. Ide hlavne o hodnotenia, u ktorých môže v krátkych časových horizontoch dôjsť k kvantitatívnym alebo kvalitatívnym zmenám, a to napr.:

- Obr. 4: Využitelné množstvá podzemných vôd v hydrogeologických rajónoch SR - je aktuálnejšie hodnotenie za rok 2020.
- Str. 27: Hodnotenie povodňového rizika (2014) - je spracované Predbežné hodnotenie povodňového rizika v povodí Váhu - aktualizácia 2018.
- Obr. 5: Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu - ZBERVaK disponuje údajmi minimálne za rok 2020.

- V hodnotení geotermálnych vôd nie sú uvedené štruktúry geotermálnych vôd na území Žilinského kraja.
- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, bez pripomienok, odporúčania na uvádzanie aktuálnych hodnotení stavu životného prostredia sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

6.5 Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, Bratislava (list č. 9476/2022/ROP-003-P/12195 zo dňa 6.4.2022)

V správe o hodnotení strategického dokumentu o požiadavke rešpektovania ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení nie je žiadna zmienka.

Zároveň by sme chceli upozorniť, že Dopravný úrad pri preštudovaní dokumentu „Nízkoúhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020 - 2030“, ktorý bol súčasťou doručeného CD, zistil nasledovné nepresnosti uvedené v kapitole C. Letecká doprava:

- str. 70 - V súvislosti so zmenou legislatívy v oblasti civilného letectva (§ 57f ods. 2 Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. augusta 2019 leteckého zákona) sa Letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve podľa predpisov platných od 01.01.2021 považuje za „osobitné letisko“. V dokumente „Nízkoúhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020 - 2030“ je preto potrebné pojmy „letiská na verejné práce a niekde aj na letecké práce“, letiská využívané pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve“ a „letisko na letecké práce“ nahradiť aktuálnym pojmom „osobitné letiská“. Slovo „osobitné“ je potrebné doplniť aj pri samostatne použitom pojme „letisko“, keďže osobitné letisko nespĺňa parametre štandardného letiska definovaného podľa platných predpisov a nie je možné slovo letisko vo vzťahu k tomuto letisku používať bez bližšieho určenia,
- str. 70 - je potrebné upraviť nadpis Tab. 4.2.10 na aktuálne znenie: „Zoznam letísk a osobitných letísk na území ŽSK“,
- str. 70 - v Tab. 4.2.10 zmeniť typ letiska z „letisko na letecké práce“ na „osobitné letisko“,
- str. 70 - v Tab. 4.2.10 vyňať lokality Jamník, Vavrečka a Višňové a k nim uvedené letiská zo zoznamu. Uvedené lokality, nie je možné v dokumente nazývať letiskom, pretože nemajú vydaný súhlas so zriadením letiska, nemajú vydané povolenie na prevádzkovanie letiska zo strany Dopravného úradu a nespĺňajú ani požiadavky, ktoré sa v zmysle platných predpisov pre letisko vyžadujú,
- str. 70 - v Tab. 4.2.10 je nesprávne uvedený typ letiska. Správne má byť uvedené: Letisko Jasná je „verejné“ a Letisko Ružomberok je „verejné“,
- str. 70 - je nesprávne uvedené, že na území Žilinského samosprávneho kraja sa nachádzajú dva neverejné heliporty. K uvedeným heliportom v Žiline a v Ružomberku je potrebné doplniť ešte chýbajúce heliporty v Liptovskom Mikuláši a v Dolnom Kubíne,
- str. 72 - je nesprávne uvedený kritický typ pre Letisko Žilina - ATR -72. Správne má byť uvedený text v znení: „Disponuje pristávacou dráhou RWY dĺžkou 1150 m, čím je obmedzené vykonávanie letov určitými typmi lietadiel (kritický typ ATR-42).

Upozorňujeme Vás, že toto stanovisko je vydané len z hľadiska záujmov civilného letectva.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, bez pripomienok, odporúčania na uvádzanie aktuálnych pojmov – názvov letísk súvisiacich so zmenou legislatívy v oblasti civilného

letectva sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

6.6 Železnice Slovenskej republiky, Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce (list č. 14287/2022/O210-10 zo dňa 30.3.2022)

V strategickom dokumente žiadame:

1. V rámci celého dokumentu opraviť označenie tratí podľa aktuálnej tabuľky traťových pomerov zverejnenej na stránke zsr.sk, poprípade uviesť zdroj označenia tratí, ktoré sú uvedené v texte dokumentu.
2. Na strane 67 k tabuľke 4.2.9 žiadame doplniť chýbajúci zdroj.
3. Žiadame akceptovať a dokument zosúladiť s našimi pripomienkami, ktoré Vám boli zaslané dňa 08.11.2021.
 - Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, bez pripomienok, odporúčania na uvádzanie aktuálnych označení tratí sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

6.7 Útvar hlavného architekta mesta Martin (list č. ÚHAM/679/2022-Gáb/82 zo dňa 7.4.2022)

Útvar hlavného architekta mesta Martin nemá po preštudovaní predloženej stratégie pripomienky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

6.8 Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-ZA-OCDPK-2022/018917/2/JED zo dňa 28.3.2022)

Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií po preštudovaní správy o hodnotení strategického dokumentu „Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020-2030“ z hľadiska nami sledovaných záujmov nemá zásadné pripomienky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

6.9 Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (list č. OU-ZA-OSZP3-2022/018688-002/Jak zo dňa 15.3.2022)

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia z hľadiska ochrany ovzdušia nemá pripomienky k predloženému stanovisku k zaslaní správy o hodnotení strategického dokumentu „Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020 - 2030“ a nepožaduje uvedený strategický dokument posudzovať ďalej v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („zákon EIA“).

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

6.10 Obec Horný Vadičov (list č. OcU-144/2022-002 zo dňa 29.3.2022)

Obec Horný Vadičov nemá k správe o posúdení strategického dokumentu zásadné pripomienky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

6.11 Obec Stráža (list č. 95/2022)

Obec Stráža nemá výhrady k strategickému dokumentu.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

6.12 Obec Kanská (list č. OCUKON-S2021/00707 zo dňa 19.11.2021)

Obec Kanská neobdržala žiadne písomné stanovisko občanov k uvedenému dokumentu.

- Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.

6.13 Mesto Turzovka (list č. S65/2022 R1319/2022 zo dňa 5.4.2022)

Vo svojom liste uvádza vyvesenie a zvesenie oznámenia o prerokovaní predmetného strategického dokumentu a správy o hodnotení strategického dokumentu.

- Vyhodnotenie: stanovisko je bez pripomienok.

6.14 Obec Makov (list č. S193/R926/2022 zo dňa 5.4.2022)

Vo svojom liste uvádza vyvesenie a zvesenie oznámenia o prerokovaní predmetného strategického dokumentu a správy o hodnotení strategického dokumentu.

- Vyhodnotenie: stanovisko je bez pripomienok.

6.15 Mesto Liptovský Mikuláš (elektronické oznámenie – Všeobecná agenda)

V elektronickom oznámení uvádza vyvesenie a zvesenie oznámenia o prerokovaní predmetného strategického dokumentu a správy o hodnotení strategického dokumentu.

- Vyhodnotenie: stanovisko je bez pripomienok.

6.16 Mesto Bytča (list č. 4316a/2022-VaŽP-Blk zo dňa 15.3.2022)

Mesto Bytča proti predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu nemá námietky.

- Vyhodnotenie: stanovisko je bez pripomienok.

6.17 Obec Divina (list č. 365/2022-I zo dňa 21.3.2022)

Obec Divina vydáva stanovisko k predmetnej správe: bez pripomienok.

- Vyhodnotenie: stanovisko je bez pripomienok.

6.18 Obec Teplička nad Váhom (potvrdenie prijatia žiadosti o stanovisko OU Žilina – OSZP zo dňa 11.4.2022)

Obec Teplička nad Váhom poslala potvrdenú kópiu žiadosti o stanovisko OU Žilina - OSZP, žiadosť bola zaevidovaná, zverejnená.

- Vyhodnotenie: stanovisko je bez pripomienok.

6.19 Obec Štiavnik (potvrdenie prijatia žiadosti o stanovisko OU Žilina – OSZP zo dňa 8.4.2022)

Obec Štiavnik poslala potvrdenú kópiu žiadosti o stanovisko OU Žilina - OSZP, žiadosť bola zaevidovaná, zverejnená.

- Vyhodnotenie: stanovisko je bez pripomienok.

Odporúčania vyplývajúce zo stanovísk zainteresovaných orgánov a obcí sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska pre navrhovaný strategický dokument.

Na stanoviská doručené po uplynutí lehôt uvedených v odsekoch 1 a 2 podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov sa nebude prihliadať.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení s regionálnym dosahom sa uskutočnilo dňa 06.04.2022 o 10⁰⁰ hod. v kongresovej sále Úradu Žilinského samosprávneho kraja, Komenského 48, Žilina. Termín a miesto konania verejného prerokovania obstarávateľ strategického dokumentu NUS ŽSK zverejnil podľa § 11 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:

- na webovom sídle www.enviportal.sk (<http://www.enviportal.sk/sk/eia/detail/oznamenie-o-strategickom-dokumente-strategia-tvorby-budovania-integrovanie>),
- www.zilinskazupa.sk,
- prostredníctvom pošty

list ŽSK: 05508/2022/ORR-4 zo dňa 25.03.2022, ktorým bolo okrem rozposlania informácie o zverejnení strategického dokumentu NUS ŽSK a správy o hodnotení predmetného strategického dokumentu na zaujatie stanoviska oznámené aj miesto a termín konania verejného prerokovania. Zároveň bola podaná informácia pre verejnosť o možnosti doručenia písomného stanoviska na adresu: Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/B, 010 08 Žilina,

- prostredníctvom úradnej tabule ŽSK.

Verejné prerokovanie otvorila a stručne informovala prítomných o cieľoch stretnutia, jeho programe Ing. Katarína Náhlíková z Úradu Žilinského samosprávneho kraja, odbor regionálneho rozvoja.

Po oficiálnom otvorení verejného prerokovania nasledovala prezentácia návrhu NÚS ŽSK ako komplexného strategického dokumentu, ktorý stanovuje krátkodobé a strednodobé opatrenia a indikatívne aktivity zamerané na znižovanie tvorby emisií CO₂ s ohľadom na kompetencie a možnosti Žilinského samosprávneho kraja (ďalej aj ŽSK) v súlade so všetkými relevantnými strategickými dokumentmi ŽSK ako aj dokumentmi na národnej a európskej úrovni.

Strategické ciele č. 1 – 4, súvisiace opatrenia a indikatívne aktivity majú investičný a technický charakter. Tieto strategické ciele sú navrhnuté pre budovy, ktoré sú v majetku alebo správe ŽSK. V sektore dopravy boli brané do úvahy dopravné prostriedky, ktoré využívajú pracovníci ŽSK, dopravné prostriedky verejnej autobusovej dopravy a infraštruktúra vo vlastníctve ŽSK.

Strategické ciele č. 5 – 6, súvisiace opatrenia a indikatívne aktivity majú neinvestičný charakter, venujú sa organizačnej, koordinačnej a osvetovej oblasti.

Následne Mgr. Peter Hujo (zástupca spracovateľa správy o hodnotení) odprezentoval základné charakteristiky posudzovaného strategického dokumentu a identifikované predpokladané vplyvy činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Pri posudzovaní NUS ŽSK boli posudzované vplyvy jednotlivých navrhovaných opatrení na zložky životného prostredia a zdravie. Vplyvy na niektoré zložky životného prostredia sa nedali identifikovať, resp. rozsah informácií nebol taký, aby bolo vplyvy možné identifikovať. Tieto vplyvy sa budú dať vyhodnotiť až na úrovni konkrétnych investičných projektoch vypracovaných na dosiahnutie jednotlivých opatrení a strategických cieľov NUS ŽSK. Mgr. Peter Hujo zároveň zdôraznil, že opatrenia NUS ŽSK sa týkajú predovšetkým jestvujúcich objektov a infraštruktúry v správe ŽSK alebo opatrení ktoré majú organizačný a edukatívny charakter. Z vykonaného hodnotenia vplyvov strategického dokumentu vyplynulo, že neboli identifikované také negatívne vplyvy, ktoré by neumožnili NUS ŽSK ako strategický dokument schváliť.

V rámci otvorenej diskusie neodznili žiadne diskusné príspevky.

Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný v zápisnici z verejného prerokovania dňa 07.04.2022 a spolu s prezenčnou listinou (15 osôb) boli zaslané na Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie a sú súčasťou spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov.

Podľa záznamu z verejného prerokovania bol priebeh verejného prerokovania informatívny bez konfrontačných postojov k návrhu strategického dokumentu a predloženej správe o hodnotení vplyvov.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Hodnotenie vplyvov sa zameriava na identifikáciu a posúdenie miery predpokladaných významných vplyvov (pozitívnych / negatívnych) na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľov ŽSK, ktoré sú relevantné z hľadiska charakteru strategického dokumentu. Podstatná časť navrhovaných opatrení sa týka jestvujúcich objektov a činností, ktoré sú v správe ŽSK. Opatrenia sú najmä technického ale aj organizačného charakteru, v danom prípade bez konkrétneho územného priemetu.

Pri realizácii stratégie a navrhnutých opatrení strategických cieľov vzniknú pozitívne a negatívne vplyvy, ktoré môžu byť priame zmena v životnom prostredí vyvolaná bezprostrednou realizáciou strategického dokumentu, nepriame /sekundárne/ zmena prvku životného prostredia spôsobená zmenou iného prvku, alebo vplyvom realizácie primárne iného dokumentu za účelom plnenia stanoveného strategického cieľa. Jednotlivé vplyvy môžu mať dosah na konkrétne územie, ktorý možno charakterizovať: lokálny vplyv opatrení = vplyv na malej ploche (budova, časť obce, obec); regionálny vplyv opatrení = vplyv na väčšiu časť regiónu, celý región, štátu. Vplyvy opatrení možno charakterizovať podľa časového pôsobenia opatrenia na: trvalé /dlhodobé/ vplyvy, ktoré môžu pretrvávať počas celého obdobia existencie prvku na ktorom bolo opatrenie zrealizované (budova, areál a pod.); strednodobé vplyvy, ktoré pretrvávajú počas navrhnutého obdobia stratégie - do 10 rokov; krátkodobé vplyvy, také ktoré sú jednorázové s okamžitým výsledkom (organizačné opatrenia, koordinačné opatrenia pod.).

Pravdepodobné významné environmentálne vplyvy boli analyzované v rámci 6 strategických cieľov v štruktúre jednotlivých krokov a intervencií realizovaných prostredníctvom jednotlivých opatrení a indikatívnych aktivít. Táto štruktúra umožňuje poskytnúť základný obraz o očakávaných vplyvoch zodpovedajúcich miere presnosti výpovedí NUS ŽSK ako zastrešujúcej stratégie, ktorá sa následne premietne do konkrétnych programov, ktoré budú predmetom strategického environmentálneho hodnotenia. Preto kľúčové je posúdenie kumulatívnych a synergických vplyvov v rámci integrovaných rozvojových programov. Tieto samotné budujú na integrácii a efektoch spolupôsobenia celej škály aktivít naplňajúcich jednotlivé kroky, ktoré by mali byť zárukou dosiahnutia definovaných cieľov.

Autori SoH sa sústredili na posúdenie jednotlivých strategických cieľov NUS ŽSK, ich opatrení a indikatívnych aktivít nasledovne:

Strategický cieľ č. 1 Znížiť energetickú náročnosť budov krajskej správy

Opatrenia sú navrhované za účelom zníženia energetickej náročnosti budov, zvýšenia podielu obnoviteľných zdrojov energie a zníženie emisií CO₂ vychádzali z analýzy budov a následnom určení BEI. Dosiahnutie stanovených cieľov je možné len za predpokladu, že aktivity a opatrenia sa budú realizovať ako komplexná obnova objektov. Implementácia opatrení je naviazaná na pomerne veľké investície a realizáciu konkrétnych projektov. V súčasných

geopolitických podmienkach je prioritou diverzifikovať potenciálne zdroje energie na úkor štandardných fosílnych zdrojov energií.

Vyššie uvedené opatrenia smerujú k zníženiu energetickej náročnosti prevádzky budov, t.j. zníženie spotreby energie s dôrazom na redukciu príčin vzniku skleníkových plynov, ktoré vedú k zmene klímy a využívanie OZE. Zníženie energií vedie aj k znižovaniu znečisťujúcich látok v ovzduší. V oblastiach dlhodobo vystavených znečisteniu ovzdušia, môže stres vyústiť k poškodeniu bioty hlavne vegetácie, znečistenie vodných zdrojov a pôdy, čo môže nepriamo prispieť ku zmenám zložiek životného prostredia a následne klimatickým zmenám.

Zníženie emisií znečisťujúcich látok v ovzduší bude znamenať zníženie negatívneho faktora, ktorý ich ovplyvňuje, preto implementáciou opatrení možno očakávať nepriamy pozitívny vplyv na biotu, vodu a pôdu, a tým na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy.

Zníženie znečisťujúcich látok v ovzduší má pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva.

Vplyvy sú dlhodobé / trvalé lokálneho charakteru pozitívne na zdravie obyvateľov. Počas realizácie vzniknú negatívne vplyvy na materiálové zdroje.

Strategický cieľ č. 2 Zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy v prevádzkovaných areáloch

Z pohľadu komplexnej správy areálov opatrenie podporuje trvalo udržateľnú (zelenú) architektúru zohľadňujúcu prostredie s dôrazom na zlepšenie adaptácie na zmenu klímy v prevádzkovaných areáloch ŽSK. Od realizácie zelených a modrých opatrení v zastavanom území sa očakáva zvýšenie efektívneho zadržiavania oxidu uhličitého, produkcia kyslíka, regulácia vlhkosti, regulácia prachových častíc a primerané zadržiavanie zrážkovej vody u nehnuteľností pod správou ŽSK. Opatrenie podporuje nízkouhlíkový systém odparovania a ochladzovania v interiéri i exteriéri budov pri zvýšení energetickej efektívnosti s pozitívnym ovplyvňovaním energetickej potreby pre vykurovanie i chladenie. Realizácia opatrenia môže prispieť k predĺženiu životnosti v závislosti od vonkajších vplyvov, ako i zníženie súvisiacej produkcie CO₂. Opatrenie zároveň podporuje implementáciu prvkov cirkulárnej ekonomiky pre konštrukčné riešenia stavebnej a záhradnej architektúry. Opatrenie synergicky podporuje implementáciu strategického cieľa č. 4. Opatrenia „Budovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry a implementácia environmentálnych prístupov v investičnej činnosti“ a „Budovanie vodozádržných opatrení“ výrazne zvýšia biodiverzitu daného územia, zvýšia viazanosť oxidu uhličitého, absorpcie prachových častíc a škodlivín, vrátane produkcie kyslíka, znížia negatívny vplyv zastavaných plôch v letnom období výrazne prehrievaných (tepelných ostrovov).

Zníženie znečisťujúcich látok v ovzduší má pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva. Vplyvy sú priame dlhodobé / trvalé lokálneho charakteru. Zlepšenie mikroklimy prostredia má pozitívny vplyv na zdravie obyvateľov daného miesta. Implementácia takýchto riešení prispieva k informovanosti širokej verejnosti a rozvoju environmentálneho citenia obyvateľstva.

Počas realizácie vzniknú negatívne vplyvy na materiálové zdroje, vznik odpadov a prípadne sa zvýši dočasne hluk a vibrácie pri realizovaní technických opatrení.

Strategický cieľ č. 3 Rozvíjať nízko emisnú a nemotorovú dopravu

Opatrenie sa zameriava na jednotlivé prvky dopravnej infraštruktúry, predovšetkým na vozový park samosprávy a verejnej autobusovej dopravy. Opatrenie podporuje vybudovanie cyklistickej infraštruktúry ako neoddeliteľnej súčasti integrovanej dopravy. Z pohľadu

znižovania negatívnych vplyvov cestnej dopravy na životné prostredie podporuje opatrenie investície do rekonštrukcie a údržby ciest a cestných objektov. Opatrenie podporuje zmenu cestovných návykov zamestnancov samosprávy využívaním alternatívneho spôsobu dopravy. Opatrenia boli definované tak, aby sa eliminovali negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie. Podpora cyklistickej dopravy v mestách a obciach a ich integrácia do systému verejnej osobnej dopravy má viesť k zníženiu emisného zaťaženia obyvateľov znečisťujúcimi látkami a potenciálne k zníženiu hlukovej záťaže. Budovaním nízkoemisnej dopravy v ŽSK sa zníži produkcia exhalátov spôsobujúcich acidifikáciu pôd. Zvýšenie outdoorových aktivít na území ŽSK a väčšiu sociálnu interakciu obyvateľov, čo má pozitívny vplyv na pohodu a zdravie obyvateľov ŽSK. Pri realizácii technických opatrení „Podpora cyklodopravy – budovanie cyklotrás a ich propagácia“ a „Rekonštrukcia a údržba ciest a dopravných uzlov“ môže nastať zvýšený vplyv na obyvateľstvo hlukom a vibráciami, ktoré sú dočasného charakteru. Po odznení realizácie majú pozitívny vplyv na obyvateľstvo tým že sa zníži hluk v okolí ciest, skvalitní sa cestná a cyklistická sieť v ŽSK.

Vplyvy sú priame dlhodobé / trvalé regionálneho charakteru. Vplyvy dopravnej infraštruktúry pri rekonštrukciách a nových stavieb na flóru, faunu, biotopy, biodiverzitu a krajinu je možné všeobecne rozdeliť na vplyvy počas výstavby a počas prevádzky, na vplyvy priame a nepriame a na vplyvy dočasné a trvalé (vratné a nevratné). Kritickým obdobím vplyvov je samotné obdobie výstavby, ktoré súvisia s priamym záberom biotopov s výskytom flóry a fauny, výrubom drevín, so zvýšeným hlukom v dôsledku prejazdov nákladných vozidiel a činnosťou stavebných mechanizmov, tvorbou emisií, zvýšenou prašnosťou, nevhodnou lokalizáciou stavebných dvorov, potenciálnym znečistením povrchových a podzemných vôd ropnými látkami v prípade havarijných stavov. Ďalej novou dopravnou infraštruktúrou je možné znečistenie pôdy v prípade havarijných situácií počas výstavby ako aj počas prevádzky. Znečistenie prevažne ťažkými kovmi je možné predpokladať v blízkosti komunikácií v dosahu cca 10-20 m. Medzi vplyvy na horninové prostredie a reliéf vo všeobecnosti zaradiť:

- zásah do horninového prostredia a reliéfu (priamy vplyv),
- potreba materiálov do násypov (nepriamy vplyv),
- možné znečistenie horninového prostredia (nepriamy vplyv).

Z hľadiska budúcej prevádzky - plánovania cyklistickej infraštruktúry a budovania doplnkovej infraštruktúry pre cyklistov prispievajú ku skvalitneniu cyklistickej a pešej infraštruktúry v ŽSK a následne i k zvýšeniu podielu cyklistickej a pešej dopravy, čo môže mať za následok zníženie celkového znečistenia ovzdušia automobilovou dopravou a hlavne zvýšenie pohybovej aktivity obyvateľstva s následným pozitívnym dopadom na jeho zdravie (obezita, kardiovaskulárne choroby a podobne) a z pohľadu bezpečnosti prispievajú k zníženiu dopravnej nehodovosti, čo sa taktiež pozitívne prejaví aj na zdraví obyvateľstva.

Strategický cieľ č. 4 Zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu opätovným použitím a recykláciou

Z analýzy tvorby odpadov vyplynulo, že je nevyhnutné motivovať zamestnancov k efektívnemu nakladaniu s odpadom a zavádzaniu systému obehového hospodárstva ako systému, ktorý kladie dôraz na udržateľnosť celého životného cyklu produktu. Jednotlivé fázy životného cyklu produktu musia byť v maximálnej možnej miere v súlade s existujúcimi technológiami, legislatívou i výsledkami dobrej praxe, a zároveň preukázateľne udržateľné v uzavretom cykle tak, aby produkovali, čo najmenšie množstvo odpadu i CO₂, pri dodržaní zásady dlhodobej udržateľnosti uzavretého cyklu. Opatrenia „Opätovné využívanie a recyklovanie systémom obehového hospodárstva“ a „Efektívne nakladanie s komunálnym odpadom“ prispievajú k znižovaniu komunálneho odpadu, zavádzaním SMART v oblasti nakladania s odpadmi sa zníži

produkcia skládkových plynov a ich vplyv napr. na skleníkový efekt a následne globálne otepľovanie. Realizovaním informačných / vzdelávacích motivačných schém, čo vedie k zvýšeniu environmentálneho povedomia pracovníkov ŽSK o možnom zvyšovaní energetickej a materiálovej efektívnosti, resp. znižovaní energetickej a materiálovej náročnosti čo vedie k zlepšeniu hospodárenia energiami a zníženiu odpadov.

Vplyvy sú priame pozitívne krátkodobé aj dlhodobé / trvalé lokálneho a aj regionálneho charakteru.

Strategický cieľ č. 5 Budovať efektívny energetický manažmentu a implementovať SMART riešenia

Zavedenie efektívneho energetického manažmentu prinesie dosahovanie úspor pre všetky subjekty v správe ŽSK. Centrálny zdroj údajov so zberom dát na regionálnych a subregionálnych úrovniach, ich následná analýza, kontrola a riadenie je predpokladom systematických riešení a návrhov optimalizácie pre efektívne nakladanie s energiami a umožní transparentným spôsobom dokumentovať opatrenia na zvyšovanie energetickej efektívnosti. Aplikovaním systematických a dlhodobých investične nenáročných opatrení sa dosiahne cieľ významnej úspory energie, znižovanie prevádzkových nákladov, zvyšovanie hodnoty majetku, zlepšenie kvality životného prostredia a komfortu na pracovisku a organizácie práce.

Vplyvy sú nepriame pozitívne krátkodobé / dlhodobé / trvalé lokálneho a aj regionálneho charakteru a závisia od kvality získaných údajov a efektivity navrhnutých procesov.

Strategický cieľ č. 6 Zaviesť Quintuple helix

Podpora vzdelávania a investícií do vedy a výskumu vytvára hodnotu vzdelávacieho systému, ktorý je predpokladom pozitívneho vplyvu pre rozvoj a tvorbu zeleného a trvalo udržateľného hospodárstva. Táto udržateľnosť vstupuje do prírodného prostredia v podobe ekologickejšej výroby a poskytovaných služieb, čo umožňuje danému subsystému regenerovať a posilniť svoj prírodný kapitál. Cieľ je zjednodušiť interakcie medzi ŽSK a ostatnými dotknutými stranami na základe jasne definovanej komunikačnej a informačnej platformy, analyzovaní a štandardizácii procesov. Vytvoriť prostredie pre komunikáciu verejnosti so ŽSK a podporiť edukáciu obyvateľstva ŽSK o možnosti znižovania spotreby energií a tým zníženia znečisťujúcich látok v ovzduší. Úspešná komunikačná kampaň zabezpečí úspešnosť dosiahnutia SC stratégie a pozitívny vplyv na obyvateľov ŽSK, ktorý nadobudnú priamy pozitívny vzťah na navrhované opatrenia v strategickom ciele č. 1- 6.

Kumulatívne a synergické vplyvy strategického dokumentu

K hlavným cieľom definovaným v návrhu NUS Žilinského samosprávneho kraja patrí znižovanie produkcie a zvyšovaniu sekvestrácie skleníkových plynov, ktoré umožní naplnenie požiadaviek Zelenej dohody (Green Deal). Jednou z hlavných oblastí, ktoré prispievajú k očakávanej zmene je oblasť energetiky. Pozitívom stratégie je že kumulatívne a synergické vplyvy spolupôsobia a znásobujú environmentálnu kvalitu prostredia v území ŽSK a zdravie obyvateľov ŽSK.

Posúdenie vplyvu NUS ŽSK na územia NATURA 2000

Samotné opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov navrhnuté v NUS ŽSK vedú k zníženiu emisií CO₂ a znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré sú produkované činnosťou ŽSK a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Stratégia má pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia v celom území ŽSK, a tým má stratégia pozitívny vplyv aj na územia sústavy Natura 2000. Samotná stratégia dáva rámec na naplnenie 6 cieľov a realizácií opatrení na dosiahnutie týchto cieľov. Na realizáciu môžu byť vypracované investičné projekty, v prípade že investičné aktivity zasiahnu

alebo sa priblížia k chráneným územiám sústavy Natura 2000 (územia európskeho významu, chránené vtáacie územia), s možnosťou ich ovplyvnenia, bude potrebné posúdiť takéto projekty aj v prípade, ak priamo nespádajú pod zákon posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) v zmysle prílohy č. 8. Vtedy sa uplatňuje § 18 ods. g) zákona. V prípadoch, kedy sa pri realizácii projektov žiada o nenávratný finančný príspevok na základe výziev z rôznych operačných programov je k žiadostiam potrebné doložiť odborné stanovisko príslušného orgánu ochrany prírody v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení. V štádiu projektovej prípravy týchto projektov bude preto potrebné tieto predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej ŠOP SR, v prípade potreby modifikovať varianty a presne vyhodnotiť jednotlivé zábery biotopov a druhov národného a európskeho významu.

Celkové vyhodnotenie environmentálnych vplyvov

Vo všeobecnosti možno konštatovať súlad medzi cieľmi NUS ŽSK a systémom dokumentácie platnej v rámci EÚ ako aj na Slovensku. Všetky opatrenia navrhované v NUS ŽSK sú zamerané na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov navrhnuté v NUS ŽSK vedú k zníženiu emisií CO₂ a znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré sú produkované činnosťou ŽSK.

Očakávané pozitívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva:

- zníženia emisií CO₂ a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší ŽSK a v SR,
- zníženie hlukovej záťaže zvýšením podielu elektromobilov, resp. ekologicky výhodnejších automobilov, preferovania hromadnej dopravy, cyklistickej a pešej dopravy,
- úspora energetických zdrojov,
- šetrenie nerastných zdrojov,
- znižovanie odpadov,
- zvýšenie bezpečnosti cyklistov a chodcov z dôvodu skvalitnenia a dobudovania infraštruktúry,
- zvýšenie pohybovej aktivity obyvateľstva,
- zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva ŽSK,
- zvýšenie mikroklimy územia realizáciou zelených a modrých opatrení v zastavanom území.

Negatívne vplyvy na životné prostredie a na zdravie obyvateľstva strategický dokumentom sa nepredpokladajú, pri realizácii investičných technických opatrení môžu nastať negatívne vplyvy:

- počas realizácií technických opatrení, ktoré vyvolajú záber pôdy nastane trvalý záber poľnohospodárskej pôdy,
- vplyv na chránené živočíchy žijúce v budovách ŽSK (vtáky a netopiere sú ohrozené pri zatepľovacích prácach pri obnove budov),
- pri realizácií technických opatrení krátkodobo zvýšený hluk, prašnosť (napr. pri zatepľovaní budov, výmene kotlov, budovaní cyklotrás s asfaltovým povrchom, rekonštrukcií ciest II. a III. triedy, budovaní prvkov zelenej a modrej infraštruktúry a pod.),
- pri realizácií technických opatrení možný výrub stromov,
- produkcia odpadov pri obnove budov a výmene tepelných a svetelných zdrojov (starých kotlov, svietidiel a pod.).

Všeobecne je možné konštatovať, že pozitívne vplyvy prevažujú nad negatívnymi, podmienkou je však dodržiavanie navrhovaných opatrení definovaných v kapitole G.

Celkové zhodnotenie strategických cieľov

Poradie	Opatrenie	Ovzdušie a klima	Vodné	Pôda a biota	Materiálne	Obyvateľstvo	hlučnosť	
Strategické ciele								
SC 1	Znížiť energetickú náročnosť budov krajskej samosprávy	+	+	0	+/-	0	+	0
SC 2	Zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy v prevádzkovaných areáloch	+	+	0	+/-	0	+	0
SC 3	Rozvíjať nízko emisnú a nemotorovú dopravu	+	0	+/-	+	+	+	+
SC 4	Zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu opätovným použitím a recykláciou	+	0	+	+/-	+	+	+
SC 5	Budovať efektívny energetický manažmentu a implementovať SMART riešenia	+	0	0	0	0	0	0
SC 6	Zaviesť Quintuple helix	+	0	0	0	0	0	0

Kumulatívne a synergické vplyvy

V strategickom dokumente takéhoto rozsahu sa kumulatívne a synergické efekty, vplyvy prejavujú hlavne v územiach, kde sa realizuje alebo pripravuje na realizáciu viac investičných aktivít. V posudzovanom území v pôsobnosti ŽSK sa jedná o opatrenia Rekonštrukcia a údržba ciest a dopravných uzlov v rámci strategického cieľa č. 3 rekonštrukcia a údržba ciest a dopravných uzlov – budovanie obchvatov v správe ŽSK a v zmysle SURDM ŽSK.

Úsek Klubina - Zborov

- **Cesta II/520 Obchvat obce Zborov nad Bystricou_2pruh**

Cesta II/520 a cyklotrasa medzi obcami Klubina a Zborov pretínajú regionálny biokoridor Klubina. V zmysle dokumentácie „Katalóg opatrení pre zabezpečenie priechodnosti dopravnej infraštruktúry pre živočíchy v pilotnom území Kysuce - Malá Fatra - Strážovské vrchy (6/2019)“ by mal byť v území vybudovaný ekodukt s parametrami pre stredne veľké a veľké cicavce. Presnú lokalizáciu a parametre ekoduktu je nevyhnutné riešiť v spolupráci so ŠOP SR. V rámci ÚPN je potrebné vytvoriť v tomto priestore územnú rezervu pre navrhovaný ekodukt. Navrhovaný obchvat obce je v kontakte s biokoridorom a v projektovej príprave bude potrebné rešpektovať územnú rezervu pre ekodukt.

Úsek Stráža – Belá

• II/583 Cesta Obchvat obcí Krasňany – Stráža - Belá_2pruh

Navrhovaný obchvat pretína biokoridor, ktorý je situovaný na konci obce Stráža (v smere od Žiliny) a jeho šírka dosahuje približne 250 m (využívajú ich stredne veľké a veľké cicavce). Biokoridor je ohrozený aj rozširovaním zástavby.

Pri hodnotení strategického dokumentu nie je možné podchytiť všetky negatívne vplyvy na životné prostredie, a to hlavne preto, lebo NUS ŽSK je metodicky spracovaný do úrovne opatrení a indikatívnych aktivít, ktorými sa majú naplňovať a dosahovať vytýčené strategické ciele a postupne dotvárať dlhodobú základnú stratégiu – globálny cieľ, konkrétne investičné zámery v súčasnosti sú v štádiu indikatívneho časového a finančného harmonogramu realizácie NUS ŽSK. V tomto štádiu nie sú ani známe stanoviská dotknutých orgánov a organizácií, ktoré vstúpia do konania v čase povoľovania jednotlivých zámerov.

Realizované aktivity v rámci implementácie NUS ŽSK budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR v oblasti ochrany prírody a krajiny, t.j. aj v súlade so stupňom ochrany dotknutého územia. Žilinský kraj je región s najväčším plošným podielom území v rôznom stupni ochrany v rámci SR. Národné parky (Malá Fatra, Veľká Fatra, Nízke Tatry, Vysoké Tatry) a chránené krajinné oblasti (Strážovské Vrchy, Horná Orava, Kysuce) pokrývajú viac ako 50% celkového územia Žilinského kraja. Maloplošné chránené územia predstavujú k 31.12.2021 podľa údajov ŠOP SR v kraji (resp. zasahujú do kraja) 57 národných prírodných rezervácií, 62 prírodných rezervácií, 18 národných prírodných pamiatok, 40 prírodných pamiatok, 17 chránených areálov a 1 obecné chránené územie.

V. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo európsku sústavu chránených území (NATURA 2000)

Samotné opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov navrhnuté v NUS ŽSK vedú k zníženiu emisií CO₂ a znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré sú produkované činnosťou ŽSK a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Stratégia má pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia v celom území ŽSK, a tým má stratégia pozitívny vplyv aj na územia sústavy Natura 2000. Samotná stratégia dáva rámec na naplnenie 6 cieľov a realizácií opatrení na dosiahnutie týchto cieľov. Na realizáciu môžu byť vypracované investičné projekty, v prípade že investičné aktivity zasiahnu alebo sa priblížia k chráneným územiám sústavy Natura 2000 (územia európskeho významu, chránené vtáčie územia), s možnosťou ich ovplyvnenia, bude potrebné posúdiť takéto projekty aj v prípade, ak priamo nespádajú pod zákon posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) v zmysle prílohy č. 8. Vtedy sa uplatňuje § 18 ods. g) zákona. V prípadoch, kedy sa pri realizácii projektov žiada o nenávratný finančný príspevok na základe výziev z rôznych operačných programov je k žiadostiam potrebné doložiť odborné stanovisko príslušného orgánu ochrany prírody v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

V štádiu projektovej prípravy týchto projektov bude preto potrebné tieto predložiť na vyjadrenie miestnej príslušnej ŠOP SR, v prípade potreby modifikovať varianty a presne vyhodnotiť jednotlivé zábery biotopov a druhov národného a európskeho významu.

Hlavným cieľom sústavy území NATURA 2000 je zachovanie prírodného dedičstva a ochrany najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných

biotopov, ktoré sú významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, ktoré tento priaznivý stav nenarušujú.

Základom pre vytvorenie sústavy NATURA 2000 sú dve právne normy EÚ:

- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch),
- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (smernica o biotopoch).

Osobitný význam pre Žilinský kraj má tiež sústava chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000, ktorú tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Chránené vtáčie územia - sú biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä v oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania ako aj miesta ich odpočinku na ich migračných trasách. Národný zoznam navrhovaných vtáčích území (CHVÚ) bol vyhlásený na základe implementácie Smernice č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov. Národný zoznam CHVÚ schválila vláda SR uznesením č. 636/2003 dňa 9. júla 2003. V roku 2004 sa začal proces tvorby vyhlášok a programov starostlivosti pre jednotlivé CHVÚ. Uznesením vlády SR č. 345/2010 z 25. 5. 2010 bol Národný zoznam doplnený a zmenený. Do zoznamu bolo doplnených 5 nových území (Čergov, Chočské vrchy, Levočské vrchy, Slovenský raj a Špačinsko-nižnianske polia) a celkový počet je 41 CHVÚ. Táto smernica reguluje činnosti, ktoré vážne ohrozujú druhy vtákov tak, aby nedochádzalo k úmyselnému zabíjaniu, poškodzovaniu a obmedzovaniu vtáčích druhov, poškodzovaniu hniezd a hniezdných biotopov.

Na území kraja sa nachádza, resp. čiastočne doň zasahujú nasledovné chránené vtáčie územia: Horná Orava (SKCHVU008), Malá Fatra (SKCHVU013), Strážovské vrchy (SKCHVU028), Nízke Tatry (SKCHVU018), Tatry (SKCHVU030), Veľká Fatra (SKCHVU033), Chočské vrchy (SKCHVU050).

Územia európskeho významu - sú na Slovensku tvorené územiami, na ktorých sa nachádzajú biotopy alebo druhy európskeho významu na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia. Boli vytýpané v rámci implementácie smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Národný zoznam území európskeho významu bol schválený uznesením vlády SR č. 239/2004 dňa 17. marca 2004 a zverejnený vo Výnose MŽP SR č.3/2004-5.1 zo 14. júla 2004. Výber týchto území bol postavený na vedeckých princípoch, pričom zohľadňuje celkové rozšírenie biotopu alebo biotopu druhu uvedených v prílohách smernice o biotopoch na území celého Slovenska. Významná časť navrhovaných území európskeho významu je už v súčasnosti chránená v rámci národnej sústavy chránených území. Vláda Slovenskej republiky dňa 25. 10. 2017 schválila druhú aktualizáciu národného zoznamu území európskeho významu, čím si Slovensko splnilo povinnosť vyplývajúcu z členstva v EÚ. Ku 473 chráneným lokalitám s výskytom cenných biotopov a druhov európskeho významu,

ktoré boli predložené Európskej komisii v roku 2004 a 2011, pribudlo nových 169 lokalít s výmerou 31 656 ha. Celková výmera sa tak zvýši z 11,9 % rozlohy Slovenskej republiky na 12,6 %. Na území kraja sa nachádza, resp. čiastočne doň zasahuje 96 území európskeho významu.

Realizáciou konkrétnych aktivít môže dôjsť k stretu záujmov s ochranou území NATURA 2000. Konkrétne aktivity vyplývajúce z implementácie NUS ŽSK však podliehajú samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu s regionálnym dosahom „Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020 - 2030“ podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, kumulatívnych vplyvov, ich rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, stanovisk k oznámeniu, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu NUS ŽSK, po zohľadnení doručených stanovísk, výsledku verejného prerokovania a konzultácií, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

prijatie strategického dokumentu s regionálnym dosahom „Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020 - 2030“ za dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „Závery“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v časti 5 „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Návrh strategického dokumentu NUS ŽSK je vypracovaný v jednom variantnom riešení, ktoré je environmentálne prijateľné za podmienky dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v časti 5 „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

Odporúčame strategický dokument NUS ŽSK prijať vo variante, ktorý bol predmetom posudzovania z hľadiska vplyvov na životné prostredie.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Správa o hodnotení strategického dokumentu NUS ŽSK v kapitole V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie prezentuje súbor opatrení. Samotné opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov navrhnuté v NUS ŽSK vedú k zníženiu emisií CO₂ a znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré sú produkované činnosťou ŽSK a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Stratégia stanovuje konkrétne ciele a navrhuje opatrenia, ktorými je možné v konečnom dôsledku znižovať produkované znečistenie ovzdušia.

Jednotlivé konkrétne realizácie opatrení, ktoré vytvárajú rámec na posúdenie činností v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z prílohy č. 8 zoznamu navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov. V tomto procese budú vyšpecifikované konkrétne opatrenia na elimináciu prípadných negatívnych vplyvov.

Pri samotnej realizácii niektorých technických opatrení, ktoré nebudú posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z prílohy č. 8 (napr. pri jednotlivých rekonštrukciách stavieb a budovaní prvkov zelenej a modrej infraštruktúry) by mohli mať negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Na ich elimináciu je potrebné realizovať tieto opatrenia:

Opatrenia na ochranu ovzdušia pre realizácie technických opatrení

- Pri každom z navrhovaných projektov je potrebné implementovať špecifické adaptačné opatrenia na klimatickú zmenu.
- Počas údržby a opráv objektov na cestách II. a III. triedy a budovanie obchvatov v zmysle SURDM ŽSK sa očakáva znečisťovanie ovzdušia najmä vplyvom zvýšenej prašnosti a vyššieho obsahu výfukových plynov z nákladnej dopravy priamo na stavbe a trasách prevozu zemín a materiálov. Základné opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov prašnosti a zvýšených koncentrácií z dopravy v intravilánoch obcí sú:
 - organizačne zabezpečiť stavbu tak, aby sa realizovala len počas pracovných dní a dôsledne sa dodržiavali dni pracovného pokoja,
 - dodávateľ stavby musí zabezpečiť dôslednú údržbu prístupových komunikácií, staveniska, stavebných dvorov i depónií najmä dôsledným odprašovaním - zametáním, v prípade sucha kropením a odstraňovaním blata z plôch,
 - používanie nákladných vozidiel a stavebnej techniky v nízkoemisných triedach (EURO V - VI).

Zvýšené množstvo exhalátov zo staveniskovej dopravy počas výstavby sa nedá eliminovať. Vyššie uvedenými organizačnými opatreniami a istými obmedzeniami sa dá dosiahnuť stav akceptovateľný obyvateľmi počas určitého časovo obmedzeného obdobia.

Opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov hluku technických opatrení

Pri realizácii opatrení energetickej efektívnosti budov (zateplenie obvodového a strešného plášťa, výmena výplní otvorov a pod.) a aj počas údržby a opráv objektov na cestách II. a III. triedy a budovanie obchvatov v zmysle SURDM ŽSK sa očakávajú nepriaznivé účinky hluku

na staveniskách. Základné opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov hluku a zvýšených koncentrácií z dopravy v intravilánoch obcí sú:

- zásada je dodržiavať prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí v zmysle Vyhlášky č. 549/2007 Z. z.,
- hlučné stavebné práce (príprava staveniska - bagrovanie, nakladanie, ťažká doprava; budovanie násypov – sypanie materiálov, rozhrňanie, zhutňovanie a pod.) vykonávať v pracovných dňoch od 7:00 – 21:00,
- počas víkendu sa hlučné stavebné práce môžu vykonávať len v sobotu v čase od 8:00 – 13:00,
- zabezpečiť monitorovanie hluku v priľahlých častiach zastavaných území obcí,
- z opatrení na zdroji hluku ako vhodným na zníženie hlučnosti zdroja hluku je práve realizácia krytov, obrusných vrstiev a vozovky z materiálov, ktoré v interakcii s valením kolies cestných vozidiel generujú menej akustickej energie. Pre zabezpečenie čo najnižšej úrovne hlukových imisií vo vonkajšom priestore je nutné prednostne uplatňovať budovanie protihlukových stien, vhodné rozloženie zárezov a podobne. Protihlukové steny ako opatrenia na dráhe šírenia zvuku by mali byť navrhované s ohľadom na dodržanie prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí.

Opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd technických opatrení

- Počas výstavby je dôležité preferovať a používať také technologické postupy, ktoré budú šetrné k vodám a zemné práce uskutočňovať v takom rozsahu, aby nedochádzalo k narušeniu vodného režimu.
- Zariadenia stavenísk môžu byť počas výstavby zdrojom znečistenia podzemných vôd. Ich negatívny vplyv možno výrazne obmedziť, ak sa dodržiavajú všeobecne platné legislatívne, bezpečnostné a technicko-organizačné opatrenia pri ich budovaní a pri samotnom režime prevádzky.

Ide v zásade o nasledovné prístupy:

- zabezpečiť preventívne opatrenia na ochranu vôd - spevnené plochy, vodotesné nádrže, dostatočné množstvo sorbčných materiálov a náradia na likvidáciu prípadného úniku znečisťujúcich látok,
- splaškové vody zo sociálnych a hygienických zariadení je potrebné akumulovať vo vodotesných žumpách a vyvážať na vhodnú ČOV, eventuálne používať chemické WC.

Opatrenia na ochranu pôdy a humusového horizontu technických opatrení

- Podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovuje spôsob ochrany humusového horizontu poľnohospodárskych pôd (HHPP), s ktorým musí byť naložené tak, aby nedošlo k znehodnoteniu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a aby bolo zabezpečené jeho hospodárne a účelné využitie. Pre skladovanie a ošetrovanie skrývky HHPP platí norma ST SEV 4471-84. V zmysle tejto normy a citovaných právnych predpisov depónia musí byť chránená pred veternou a vodnou eróziou, znečistením a znehodnotením (napr. stavebným materiálom, štrkom, pohonnými hmotami), ale aj pred zaburinením a rozkrádaním. Maximálna výška depónie nesmie prekročiť 3 m, so sklonom svahov maximálne 1:1,5.

Opatrenia na ochranu archeologických pamiatok technických opatrení

- Pri stavebnej činnosti v území je potrebné dodržať povinnosť ohlásenia prípadného archeologického nálezu podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v súlade s § 127 stavebného zákona.
- V prípade nálezu archeologických pamiatok bude potrebné vykonať záchranný prieskum a dodržať súvisiace ustanovenia vyplývajúce zo zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu. V súlade s ustanovením § 30, odsek 4 a § 41, odsek 4 pamiatkového zákona, je potrebné pred začatím stavebných prác rešpektovať podmienky kladené v stanovisku vydanom Krajským pamiatkovým úradom, v ktorom sú určené podmienky realizácie stavby a podmienky vykonávania archeologického výskumu na lokalitách vyznačených v situácii stavby. Časť archeologických výskumov bude realizovaná formou záchranných výskumov v predstihu a časť formou sledovania výkopových prác počas stavebných prác.
- Stavebník je povinný najmenej s trojmesačným predstihom písomne oznámiť začiatok zemných prác Archeologickému ústavu SAV Nitra. V prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov, musí nálezca ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obcí, v ktorých katastrálnych územiach k nálezu dôjde. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác, pri ktorých došlo k nálezu, najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení.

Zásady nakladania s odpadmi

- Pri nakladaní so vzniknutým odpadom dodržiavať ustanovenia platných právnych predpisov z oblasti odpadového hospodárstva. V odpadovom hospodárstve sa uplatňuje nasledovná hierarchia:
 - a) predchádzanie vzniku odpadu,
 - b) príprava na opätovné použitie,
 - c) recyklácia,
 - d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
 - e) zneškodňovanie.

Opatrenia na ochranu krajiny, začlenenie technického diela do krajiny

- K opatreniam na zlepšenie estetického účinku stavby a na začlenenie technického diela do krajiny patria vegetačné úpravy a náhradná výsadba. Zároveň prispievajú k posilneniu nelesnej stromovej a krovitej vegetácie v silne urbanizovanej krajine. Výber druhovej skladby stromov a krov by sa mal orientovať na pôvodné typické druhy konkrétneho územia. Z hľadiska estetického vnímania stavby obyvateľstvom je potrebné navrhnuť vhodné architektonické riešenia jednotlivých objektov stavby, hlavne tých, ktoré sú opticky najexponovanejšie, ako napr.: mosty, mimoúrovňové križovatky, násypy a pod. Ďalším krokom, ktorý napomôže pri začlenení nového prvku v krajine, je rekultivácia poškodeného územia.

Všeobecné opatrenia na ochranu bioty a biodiverzity technických opatrení

Na minimalizovanie negatívnych dopadov na flóru, faunu, biotopy a biodiverzitu by mali byť pri jednotlivých projektoch aplikované nasledovné všeobecné opatrenia:

- Pri realizácií zateplenia budov je potrebné zachovanie hniezdisk a úkrytov pre druhy chránených živočíchov (hlavne vtákov a netopierov):
 - preskúmanie objektov určených na zateplenie odborníkmi, ktorí posúdia výskyt chránených živočíchov a následne vypracujú odborné stanovisko na výskyt chránených

živočíchov, ktoré je súčasťou projektovej dokumentácie k stavbe a ochranné opatrenia sú premietnuté do stavebného povolenia,

- ak sa v projekte zateplenia budovy počíta so zachovaním vetracích otvorov, treba ich upraviť a ošetriť tak, aby mali vtáky a netopiere aj naďalej voľný prístup k dutinám,
- ak sa v projekte zateplenia budovy nepočíta so zachovaním vetracích otvorov, treba pre vtáky alebo netopiere vytvoriť náhradné hniezdiská búdkami.
- nevyhnutné výruby stromov realizovať v mimohniezdnom a mimovegetačnom období,
- vykonať opatrenia proti znečisteniu povrchových a podzemných vôd v prípade havarijných situácií,
- počas výstavby obmedziť výruby drevín na nevyhnutnú mieru a ostatné dreviny v blízkosti stavby chrániť pred možným mechanickým poškodením,
- pri výruboch brehových porastov pri tokoch zlikvidovať len nevyhnutný pás potrebný na realizáciu prác v rámci záberov stavby,
- počas výstavby oplotiť stavenisko v nivách vodných tokov na hranici dočasného záberu, aby sa nedbanlivosťou nepoškodzovali ekologicky cenné brehové porasty v okolí stavby,
- počas výstavby bude potrebné zabezpečiť maximálnu ochranu okolitej vegetácie, minimalizovať nevyhnutný manipulačný priestor a zostávajúcu vzrastlú zeleň zabezpečiť pred poškodením,
- pri rekonštrukcii mostných objektov je potrebné dbať o zachovanie dostatočného migračného priestoru pre živočíchy, t.j. medzi mostným objektom a vlastným brehom vodného toku ponechať voľný priestor (bermu) pre umožnenie prechodu živočíchom,
- po ukončení stavebných prác vykonať nové vegetačné úpravy, ktoré by mali byť realizované na základe vypracovania projektu vegetačných úprav.
- uprednostňované by mali byť lokálne druhy nízkych krovín z dôvodu zníženia stupňa atraktivity pre niektoré druhy vtákov a cicavcov a tým pádom aj ich možných kolízií s vozidlami,
- na plochách poškodených výstavbou zrealizovať revitalizačné opatrenia, plochy monitorovať a v prípade potreby realizovať opatrenia na zabránenie šírenia invázných druhov rastlín.

Opatrenia navrhované na základe vznesených pripomienok k SoH

Na základe pripomienok dotknutých subjektov je potrebné Návrh strategického dokumentu v pripomienkovaných častiach odborne prehodnotiť a nasledovne upraviť:

- Konečné znenie strategického dokumentu NUS ŽSK sa odporúča podstatne nemeniť.
- Rešpektovať zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov a č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny

- Uvádzať aktuálnu Vyhlášku Ministerstva životného prostredia SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z.

- Opraviť v kapitole 4.1.1 na str. 32 text, obec Súľov-Hradná je obklopená Súľovskými vrchmi.
- Pri hodnotení jednotlivých projektov alebo aktivít uvedených v predložennom strategickom dokumente v ďalších povolovacích konaniach zabezpečiť dôsledné posúdenie ich vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., resp. v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z.
- Pri príprave konkrétnych projektov sa odporúča nezasahovať do chránených území, ich ochranných pásiem a prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES) a navrhovať činnosti, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na záujmy ochrany prírody (napr. riziká využitia endogénnych zdrojov v chránených územiach môžu prevážiť nad ich benefítmi).
- Pri plánovaní a riešení konkrétnych plánov a aktivít sa odporúča spoluprácu so Štátnou ochranou prírody SR.

Prešovský samosprávny kraj, Odbor strategického rozvoja

- Odporúča hodnotenia stavu životného prostredia, ktoré sú t.č. zastaralé nahradiť aktuálnejšími dostupnými hodnoteniami, u ktorých môže v krátkych časových horizontoch dôjsť k kvantitatívnym alebo kvalitatívnym zmenám.

Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, Bratislava

- Uvádzať v texte správne názvy letísk v súvislosti so zmenou legislatívy v oblasti civilného letectva (§ 57f ods. 2 Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. augusta 2019 leteckého zákona).
- Akceptovať stanovisko zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente č.j. 19953/2021/ROB-002-P/47678 zo dňa 4.11.2021.

Železnice Slovenskej republiky, Odbor stratégie a zahraničnej spolupráce

- V rámci celého dokumentu opraviť označenie tratí podľa aktuálnej tabuľky traťových pomerov zverejnenej na stránke zsr.sk, poprípade uviesť zdroj označenia tratí, ktoré sú uvedené v texte dokumentu.
- Akceptovať a dokument zosúladiť s pripomienkami, ktoré boli zaslané dňa 08.11.2021.

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Nízkouhlíková stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2020 - 2030“ s regionálnym dosahom, pripomienok a stanovísk vznesených počas procesu posudzovania, verejného prerokovania strategického dokumentu, odborného posudku a na základe správy o hodnotení strategického dokumentu nie je nutné posudzovaný strategický dokument zásadne prepracovať, odporúčania sa týkajú formálnych úprav textu strategického dokumentu, ktoré nie sú takého rozsahu, aby mali zásadný vplyv na rozsah a výsledok hodnotenia a je ich možné považovať za také nedostatky, ktoré po zapracovaní do NUS ŽSK neovplyvnia jej navrhované riešenie.

Pri príprave konkrétnych projektov je potrebné dodržať požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia vrátane zdravia obyvateľov, ktoré budú platné v čase ich prípravy a realizácie, vrátane všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 a prílohy č. 6 zákona o posudzovaní vplyvov v súčinnosti s Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov predmetného strategického dokumentu na životné prostredie, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Podkladom pre posúdenie strategického dokumentu bola úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, stanoviská k oznámeniu, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu, po zohľadnení doručených stanovísk, výsledku verejného prerokovania a konzultácií, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov a pri odporúčaní návrhu strategického dokumentu sa brali do úvahy environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj environmentálne vplyvy na zložky životného prostredia a vplyvy na zdravie.

V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie sa nepreukázali také negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by mohli ohroziť prijatie strategického dokumentu. Je možné však predpokladať, že realizáciou konkrétnych aktivít môže dôjsť k stretu záujmov s ochranou prírody. Konkrétne aktivity vyplývajúce z implementácie NUS ŽSK podliehajú samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Predložená správa o hodnotení strategického dokumentu NUS ŽSK v dostatočnej miere primerane ku charakteru strategického dokumentu identifikuje a popisuje predpokladané vplyvy na životné prostredie vo vzťahu k jednotlivým strategickým cieľom.

K správe o hodnotení predmetného strategického dokumentu bolo doručených 19 stanovísk dotknutých subjektov, ktoré odporučili navrhovanú činnosť buď bez pripomienok alebo za dodržania odporúčaní, ktoré boli premietnuté do kapitoly VI. ZÁVERY, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu”.

Opodstatnené pripomienky boli zapracované do odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu. Jednotlivé projekty u ktorých sa očakáva vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia, vrátane zdravia, budú v prípade naplnenia parametrov prahových hodnôt podliehať hodnoteniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov a povoľovaciemu procesu podľa príslušnej platnej legislatívy.

Záverečné stanovisko je vypracované podľa prílohy č. 6 zákona o posudzovaní vplyvov, na základe odborného posudku podľa § 13 zákona a na základe výsledkov procesu posudzovania, zohľadňuje požiadavky uvedené v stanovisku k správe o hodnotení, odborného posudku a verejného prerokovania súvisiaceho s posudzovaním podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

Podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov spočíva sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú horšie, ako sa predpokladalo v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Cieľom monitorovania strategického dokumentu NUS ŽSK je sledovať pokrok dosiahnutý pri jeho realizácii - napĺňanie opatrení navrhnutých v strategickom dokumente, príp. získanie informácií o možnom negatívnom vývoji a nastavenie nápravných opatrení.

Za základné strategické ciele NUS ŽSK sú považované tie, ktoré majú potenciál zvýšenia kvality a kapacity infraštruktúry, zníženie spotreby energií, presun mobility do VHD a nemotorovej dopravy a tým súvisiace zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie.

SC 1 Znížiť energetickú náročnosť budov krajskej samosprávy - zníženia energetickej náročnosti budov, zvýšenia podielu obnoviteľných zdrojov energie a zníženie emisií CO₂.

Nástroje:

- znížovanie potreby tepla na vykurovanie a splnenia kritéria energetickej efektívnosti budovy
- znížovanie spotreby energie na vykurovanie a chladenie
- znížovanie spotreby energie na prípravu teplej vody
- znížovanie spotreby energie na osvetlenie a prevádzku technického a technologického vybavenia budovy
- znížovanie tvorby emisií CO₂ optimalizáciou zdrojov.

Indikátory:

- zníženie nákladov za spotrebu elektrickej energie a zemný plyn
- zníženie nákladov na údržbu energetických zariadení
- zníženie poplatkov za znečisťovanie ovzdušia
- vyšší komfort pre osoby počas celého roka.

SC 2 Zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy v prevádzkovaných areáloch - z pohľadu komplexnej správy areálov opatrenie podporuje trvalo udržateľnú (zelenú) architektúru zohľadňujúcu prostredie s dôrazom na zlepšenie adaptácie na zmenu klímy v prevádzkovaných areáloch ŽSK. Od realizácie zelených a modrých opatrení v zastavanom území sa očakáva zvýšenie efektívneho zadržiavania oxidu uhličitého, produkcia kyslíka, regulácia vlhkosti,

regulácia prachových častíc a primerané zadržiavanie zrážkovej vody u nehnuteľností pod správou ŽSK.

Nástroje:

- budovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry
- budovanie vodozadržných opatrení
- rozvoj environmentálnej výchovy
- klimatický plán
- preventívne opatrenia dopadov extrémnych prejavov počasia
- zohľadnenie adaptačných opatrení v rámci procesov územného plánovania
- zlepšovanie tepelnej pohody v budovách.

Indikátory:

- zníženie nákladov na likvidáciu škôd spôsobených extrémnymi prjavmi počasia
- zvýšenie tepelného komfortu a zníženie nákladov na teplo a chladenie
- vyšší komfort pre osoby počas celého roka.

SC 3 Rozvíjať nízko emisnú a nemotorovú dopravu - obnova vozového parku samosprávy a verejnej autobusovej dopravy, vybudovanie cyklistickej infraštruktúry, rekonštrukcia a údržba ciest a cestných objektov, alternatívne spôsoby dopravy.

Nástroje:

- podpora alternatívneho spôsobu dopravy zamestnancov samosprávy
- ekologizácia vozového parku - Podpora cyklo dopravy
- budovanie cyklotrás a ich propagácia
- rekonštrukcia a údržba ciest a dopravných uzlov
- implementácia integrovaného dopravného systému
- obnova vozového parku vo verejnej autobusovej doprave.

Indikátory:

- podiel medzi IAD a VHD
- počet cestujúcich v železničnej regionálnej doprave, hlavne v miestach súbehu autobusovej a vlakovej dopravy
- znížená závislosť na fosílnych palivách a s tým súviace zníženie nákladov na ich spotrebu
- zníženie požiadaviek na statické dopravu, počet miest na záchytných parkoviskách
- vybudované pešie a cyklistické komunikácie
- zvýšenie bezpečnosti osôb.

SC 4 Zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu opätovným použitím a recykláciou - efektívne nakladanie s odpadom a zavádzanie systému obehového hospodárstva ako systému, ktorý kladie dôraz na udržateľnosť celého životného cyklu produktu.

Nástroje:

- opätovné využívanie a recyklovanie systémom obehového hospodárstva

- zber dát o produkcii komunálneho odpadu
- efektívne nakladanie s komunálnym odpadom.

Indikátory:

- zníženie nákladov na nákup nových produktov
- zníženie poplatkov za nakladanie s odpadmi.

Vyhodnotenie vplyvov strategického dokumentu je závislé od monitorovania dát z jednotlivých sektorov. Monitorovanie a prepojenie monitorovacích dát je riešené v sektore Smart City. Na základe nameraných a zrozumiteľne spracovaných údajov je možné optimalizovať existujúce systémy vedúce v konečnom dôsledku k znižovaniu emisií skleníkových plynov. Smart riešenia sa navrhujú ako neoddeliteľná súčasť budov, dopravy aj odpadného hospodárstva.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona č. 24/2006 Z. z. sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Celkovo je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli začlenené do strategického dokumentu v plnej miere a vyčerpávajúco zohľadnené aj v správe o hodnotení. Aktivity vyplývajúce z implementácie strategického dokumentu dávajú predpoklad na realizáciu projektov, ktoré budú vo veľkej miere podrobené posudzovaniu vplyvov činností na životné prostredie.

Správa o hodnotení strategického dokumentu NUS ŽSK je spracovaná podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, dostatočne podrobne a objektívne, primerane dostupným informáciám, a to i vzhľadom na rozsiahly charakter posudzovaného strategického dokumentu zhodnotila súčasný stav životného prostredia v posudzovanom území, definovala problémové oblasti z hľadiska životného prostredia ako aj možné vplyvy strategického dokumentu na zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Strategický dokument NUS ŽSK bol na základe určeného rozsahu hodnotenia vypracovaný v jednom variante, ktorý je modifikovaný na územie Žilinského kraja. Obsahom strategického dokumentu sú aj navrhnuté opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pre dosiahnutie stanovených strategických cieľov. Z priebehu vykonaného hodnotenia strategického dokumentu a jeho záverov, NUS ŽSK jednoznačne vyplynula opodstatnenosť realizovať NUS ŽSK v hodnotenom variante. Celkove je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli zohľadnené v správe o hodnotení a v procese posudzovania strategického dokumentu. Opatrenia sú primerané požiadavkám pre zachovanie optimálnej úrovne kvality životného prostredia. Je spracovaný v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou vyššieho územného celku Žilinského kraja a je kompatibilný s ostatnými čiastkovými koncepciami kraja, ako aj spracovanými rozvojovými dokumentmi obcí, miest a mikroregiónov.

V rámci celého procesu posudzovania vplyvov (SEA) nevyužil možnosť konzultácie žiadny z orgánov štátnej správy a verejnosti, ktorý mohol mať záujem na prijatí predmetného

strategického dokumentu, záujem neprejavila žiadna z dotknutých obcí, ani zainteresovaná verejnosť (MVO) aj napriek tomu, že príslušný orgán OU Žilina, OSZP vytváral podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov priestor pre vykonanie konzultácie.

Opatrenia navrhované v rámci prerokovania správy o hodnotení sú uvedené v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska. Návrh monitoringu, ktorý je uvedený v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 5 „Návrh monitoringu“ vychádza zo súčasného stavu územia a jeho účelom je sledovanie jednotlivých zložiek ŽP v dotknutom území ŽSK v súvislosti so špecifickými cieľmi a návrhom rozvojových aktivít v strategickom dokumente.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona č. 24/2006 Z. z. je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí fyzická osoba (§ 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z.), právnická osoba (§ 6 ods. 2 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z.), občianska iniciatíva (§ 6 ods. 2 písm. c) a § 6 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z.).

Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 č. 24/2006 Z. z., účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

Právo podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6 a § 8 ods. 8, § 12 ods. 2, ktoré je uvedené v ods. 5 zákona, má v SR celá verejnosť v najširšom slova zmysle. V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie bola identifikovaná dotknutá verejnosť, ktorá spĺňa kritériá podľa uvedených ustanovení zákona. Jej pripomienky sú uvedené v kapitole III.6. tohto záverečného stanoviska.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Žilina

odbor starostlivosti o životné prostredie

oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

Ing. Dagmar Grófová

v súčinnosti s

Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

Trnavská cesta 52

826 45 Bratislava

PhDr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD., MPH - hlavný hygienik SR

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Žilina

odbor starostlivosti o životné prostredie

Vysokoškolákov 8556/33B, Žilina

Ing. arch. Pavel Kropitz - vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Žilina, 17.05.2022